

ความเห็นส่วนตัว
ของ นายวรวิทย์ กังคศิเทียม ประธานศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยที่ ๙/๒๕๖๔

เรื่องพิจารณาที่ ๒๓/๒๕๖๓

วันที่ ๓๐ เดือน มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๖๔

ระหว่าง { ศาลจังหวัดนราธิวาส

ผู้ร้อง

ผู้ถูกร้อง

ประเด็นวินิจฉัย

พระราชกำหนดการประมง พ.ศ. ๒๕๕๘ มาตรา ๑๕๑ วรรคสาม และมาตรา ๑๖๖
ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๗ วรรคหนึ่งและวรรคสาม มาตรา ๒๙ วรรคหนึ่ง
และมาตรา ๔๐ หรือไม่

ความเห็น

ประเด็นที่ต้องวินิจฉัย พระราชกำหนดการประมง พ.ศ. ๒๕๕๘ มาตรา ๑๕๑ วรรคสาม
และมาตรา ๑๖๖ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๗ วรรคหนึ่งและวรรคสาม
มาตรา ๒๙ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๔๐ หรือไม่

พิเคราะห์แล้วรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ เป็นบทบัญญัติที่มีหลักการรับรองและคุ้มครองสิทธิ
และเสรีภาพของบุคคลไว้ว่าในการตรากฎหมายเพื่อจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลต้องเป็นไป
ตามเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๙ เป็นบทบัญญัติที่บุคคลไม่ต้องรับโทษทางอาญา
เว้นแต่จะได้กระทำการอันกฎหมายที่ใช้อยู่ในเวลาที่กระทำนั้นบัญญัติเป็นความผิดและกำหนดโทษไว้
และโทษที่จะลงแก่บุคคลนั้นจะหนักกว่าโทษกำหนดไว้ในกฎหมายที่ใช้อยู่ในขณะกระทำความผิดนั้นมิได้
ทั้งคุ้มครองสิทธิของผู้ต้องหาหรือจำเลยในคดีอาญาโดยให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าผู้ต้องหาหรือจำเลย
ไม่มีความผิดและก่อนมีคำพิพากษาอันถึงที่สุดแสดงว่าบุคคลใดได้กระทำความผิดจะปฏิบัติต่อบุคคลนั้น
เสมือนเป็นผู้กระทำความผิดมิได้ มาตรา ๔๐ เป็นบทบัญญัติอยู่ในหมวด ๓ สิทธิและเสรีภาพของ
ปวงชนชาวไทย โดยบัญญัติให้ความคุ้มครองเสรีภาพในการประกอบอาชีพ พร้อมทั้งกำหนดเงื่อนไข
ในการจำกัดเสรีภาพว่าต้องเพียงเท่าที่จำเป็น เพื่อประโยชน์ในการรักษาความมั่นคงหรือเศรษฐกิจของประเทศ

การแข่งขันอย่างเป็นธรรม การป้องกันหรือขจัดการกีดกันหรือการผูกขาด การคุ้มครองผู้บริโภค การจัดระเบียบการประกอบอาชีพเท่าที่จำเป็นหรือเพื่อประโยชน์สาธารณะอย่างอื่น และการตรา กฎหมายเพื่อจัดระเบียบการประกอบอาชีพต้องไม่มีลักษณะเป็นการเลือกปฏิบัติหรือก้าวก่าย การจัดการศึกษาของสถาบันการศึกษา

สำหรับพระราชกำหนดการประมง พ.ศ. ๒๕๕๘ มาตรา ๑๕๑ วรรคสาม ประกอบมาตรา ๘๑ (๑) เป็นบทบัญญัติที่ว่าด้วยโทษของการฝ่าฝืนบทบัญญัติของกฎหมาย ซึ่งเป็นมาตรการที่กำหนดขึ้นเพื่อให้ เจ้าของเรือที่จดทะเบียนตามกฎหมายว่าด้วยเรือไทย ประเภทการใช้ทำการประมงและมีขนาดตั้งแต่ สามสิบตันกรอสขึ้นไปตามประกาศของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ต้องติดตั้ง ระบบติดตามเรือประมง และดูแลรักษาให้ระบบดังกล่าวสามารถใช้งานได้ตลอดเวลา ทั้งนี้ ไม่ว่าเจ้าของ เรือจะประสงค์นำเรือออกไปทำการประมงหรือไม่ก็ตาม เพื่อให้รัฐสามารถติดตาม ตรวจสอบ ควบคุม และเฝ้าระวังมิให้มีการทำประมงโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย และเป็นมาตรฐานสากลที่นานาประเทศให้ การยอมรับ เนื่องจากระบบติดตามเรือประมงเป็นอุปกรณ์สำคัญที่รัฐเจ้าของธงนำมาใช้สำหรับติดตาม ตำแหน่งเรือประมงเพื่อตรวจสอบเส้นทางการเดินเรือ ตำแหน่ง และระยะเวลาที่หยุดจอดเรือ สามารถ ใช้สังเกตพฤติกรรมกรรมการทำการประมงของเรือประมงลำนั้นได้ว่ามีกรรมการประมงอย่างถูกต้องตามพื้นที่ และเงื่อนไขที่ได้รับอนุญาต จากเดิมที่การควบคุมกรรมการทำการประมงใช้หลักการตรวจสอบกลางทะเลเป็นหลัก ประกอบกับประเทศไทยได้ให้สัตยาบันอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. ๑๙๘๒ (UNCLOS ๑๙๘๒) ส่งผลให้ต้องปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยประมงให้มีความชัดเจนในการกำหนดมาตรการ ติดตาม ตรวจสอบ ควบคุม และเฝ้าระวังกรรมการทำการประมงที่จะป้องกัน ระวัง และยับยั้งการ ทำ การประมงโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ซึ่งกรรมการประมงโดยไม่ปฏิบัติตามพระราชกำหนดการประมง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๘๑ (๑) ถือว่าเป็นการทำการประมงโดยฝ่าฝืนกฎหมายอย่างร้ายแรง มาตรา ๘๑ (๑) จึงกำหนดให้เรือประมงต้องติดตั้งระบบติดตามเรือประมง และดูแลรักษาให้ระบบ ดังกล่าวสามารถใช้งานได้ตลอดเวลา เพื่อให้หน่วยงานของรัฐสามารถติดตามและเฝ้าระวังการทำการ ประมงไทยได้ แต่การติดตั้งระบบติดตามเรือประมง (VMS) ทำให้เกิดภาระเรื่องค่าใช้จ่ายต่อเจ้าของ เรือประมง จึงกำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีอำนาจในการออกประกาศกำหนด ขนาดเรือประมงพาณิชย์ที่จะต้องติดตั้งระบบติดตามเรือประมง โดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและ สหกรณ์ได้ออกประกาศกำหนดให้เรือขนาดตั้งแต่สามสิบตันกรอสขึ้นไป ต้องติดตั้งระบบติดตาม เรือประมง ซึ่งสอดคล้องกับคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๑๐/๒๕๕๘ เรื่อง การแก้ไข ปัญหาการทำการประมงผิดกฎหมาย ขาดการรายงาน และไร้การควบคุม ลงวันที่ ๒๙ เมษายน ๒๕๕๘ ข้อ ๖ ที่กำหนดให้เจ้าของเรือประมงหรือผู้ประกอบการเรือประมงที่มีขนาดตั้งแต่สามสิบตัน

กรอสขึ้นไปต้องติดตั้งระบบติดตามเรือประมง จึงเห็นว่ามาตรการดังกล่าวแม้จะเป็นการจำกัดเสรีภาพในการประกอบอาชีพของบุคคลตามที่รับรองไว้ในรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๐ วรรคหนึ่ง อยู่บ้างก็ตาม แต่เป็นการจำกัดเสรีภาพโดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายซึ่งเป็นการจำกัดเสรีภาพเพื่อรักษาความมั่นคงทางทรัพยากรสัตว์น้ำอันเป็นความมั่นคงทางเศรษฐกิจของประเทศ และเป็นการจัดระเบียบการประกอบอาชีพเพียงเท่าที่จำเป็น อันเป็นการกำหนดกฎเกณฑ์ในการประกอบอาชีพต่าง ๆ ที่มีผลกระทบต่อประโยชน์สาธารณะและเป็นการปฏิบัติตามพันธกรณีระหว่างประเทศ ส่วนมาตรา ๑๕๑ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๘๑ (๑) หรือ (๔) หรือมาตรา ๘๘ (๑) หรือ (๓) ต้องระวางโทษปรับสองหมื่นบาท” วรรคสอง บัญญัติว่า “ถ้าผู้กระทำความผิดตามวรรคหนึ่ง ใช้เรือขนาดตั้งแต่ยี่สิบตันกรอสขึ้นไปแต่ไม่ถึงหกสิบตันกรอส ต้องระวางโทษปรับสองแสนบาท” วรรคสาม บัญญัติว่า “ถ้าผู้กระทำความผิดตามวรรคหนึ่ง ใช้เรือขนาดตั้งแต่หกสิบตันกรอสขึ้นไปแต่ไม่ถึงหนึ่งร้อยห้าสิบตันกรอส ต้องระวางโทษปรับหนึ่งล้านบาท” และวรรคสี่ บัญญัติว่า “ถ้าผู้กระทำความผิดตามวรรคหนึ่ง ใช้เรือขนาดตั้งแต่หนึ่งร้อยห้าสิบตันกรอสขึ้นไป ต้องระวางโทษปรับสี่ล้านบาท” และมาตรา ๑๖๖ บัญญัติว่า “ผู้สนับสนุนหรือได้รับผลตอบแทนจากการกระทำความผิดตามพระราชกำหนดนี้ ต้องระวางโทษเช่นเดียวกับตัวการในความผิดนั้น เว้นแต่เป็นกรณีที่ผู้กระทำการดังกล่าวเป็นคนประจำเรือ และศาลเห็นว่าเป็นการกระทำไปตามคำสั่งการของเจ้าของเรือหรือผู้ควบคุมเรือ ศาลจะไม่ลงโทษหรือลงโทษผู้นั้นน้อยกว่าที่กฎหมายกำหนดไว้สำหรับความผิดนั้นเพียงใดก็ได้”

พิจารณาแล้วเห็นว่า ศาลรัฐธรรมนูญเคยวินิจฉัยในคำวินิจฉัยที่ ๑๔/๒๕๖๓ ว่าพระราชกำหนดการประมง พ.ศ. ๒๕๕๘ มาตรา ๑๕๑ วรรคสี่ ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๙ และมาตรา ๔๐ ไว้ว่า พระราชกำหนดการประมง พ.ศ. ๒๕๕๘ มาตรา ๘๑ (๑) และมาตรา ๑๕๑ วรรคสี่ เป็นมาตรการหนึ่งในการป้องกัน ยับยั้ง และจัดการทำการประมง โดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย โดยกำหนดให้เจ้าของเรือประมงที่จดทะเบียนตามกฎหมายว่าด้วยเรือไทยต้องติดตั้งระบบติดตามเรือประมงและดูแลให้ระบบดังกล่าวสามารถใช้งานได้ตลอดเวลา เจ้าของเรือประมงผู้กระทำความผิดที่ใช้เรือขนาดตั้งแต่หนึ่งร้อยห้าสิบตันกรอสขึ้นไป ต้องระวางโทษปรับสี่ล้านบาท เป็นมาตรการที่พิจารณาซึ่งน้ำหนักความร้ายแรงของการกระทำความผิดตามขนาดของเรือกับผลประโยชน์ที่ผู้กระทำความผิดจะได้รับ การกำหนดโทษปรับและอัตราค่าปรับตามพระราชกำหนดการประมง พ.ศ. ๒๕๕๘ มาตรา ๑๕๑ มีวัตถุประสงค์เพื่อให้การบังคับใช้กฎหมายมีประสิทธิภาพและป้องปรามการฝ่าฝืนบทบัญญัติของกฎหมายเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามเจตนารมณ์ของกฎหมายในการให้มีมาตรการติดตาม ตรวจสอบ ควบคุม และเฝ้าระวังการทำการประมงเพื่อป้องกัน ระวัง และยับยั้งผู้กระทำความผิด โดยพิจารณาจากความเสียหายที่มีต่อทรัพยากรสัตว์น้ำกับผลประโยชน์ที่ผู้กระทำความผิด

จะได้รับเป็นการตัดแรงจูงใจที่จะกระทำผิดเพราะผู้กระทำจะไม่ได้รับผลประโยชน์จากการกระทำ อัตราค่าปรับได้กำหนดสัดส่วนตามขนาดของเรือที่พิจารณาจากศักยภาพในการทำการประมง เนื่องจากเรือประมงที่ใช้ทำการประมงที่มีขนาดใหญ่ย่อมมีศักยภาพการทำการประมงทั้งในด้านขนาดเรือ ขนาดและเครื่องมือทำการประมง ขนาดเครื่องยนต์ และจำนวนแรงงานประมงในการจับสัตว์น้ำได้มากกว่าเรือประมงที่ใช้ทำการประมงที่มีขนาดเล็กลงมา การกำหนดให้ผู้กระทำผิดซึ่งใช้เรือขนาดตั้งแต่หนึ่งร้อยห้าสิบตันกรอสขึ้นไป ต้องระวางโทษปรับสี่ล้านบาทตามมาตรา ๑๕๑ วรรคสี่ นั้น แม้เป็นการกำหนดอัตราค่าปรับจำนวนสูงและมีลักษณะเป็นการกำหนดโทษปรับในอัตราเดียวโดยไม่มีกำหนดเพดานขั้นต่ำขั้นสูงก็ตาม แต่ก็เป็นไปตามหลักการกำหนดโทษหนักเบาตามขนาดของเรือที่สอดคล้องกับมูลค่าของสัตว์น้ำที่ได้จากการกระทำผิด อีกทั้งศาลสามารถใช้ดุลพินิจลดโทษดังกล่าวได้เมื่อมีเหตุบรรเทาโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๗๘ ตามความเหมาะสมแต่ละคดี การกำหนดโทษปรับตามอัตราดังกล่าวจึงได้สัดส่วนความร้ายแรงกับการกระทำผิดและผลประโยชน์ที่ผู้กระทำผิดได้รับ แม้จะเป็นการจำกัดเสรีภาพในการประกอบอาชีพของบุคคลอยู่บ้าง แต่เป็นการจำกัดเสรีภาพเพื่อรักษาความมั่นคงทางทรัพยากรสัตว์น้ำอันเป็นความมั่นคงทางเศรษฐกิจของประเทศ เป็นไปตามเงื่อนไขตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๐ วรรคสอง บทบัญญัติดังกล่าวจึงไม่ขัดต่อหลักนิติธรรม ไม่เพิ่มภาระหรือจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลโดยเฉพาะเสรีภาพในการประกอบอาชีพจนเกินสมควร แก่เหตุ เป็นกฎหมายที่ใช้บังคับเป็นการทั่วไป ไม่มุ่งหมายให้ใช้บังคับแก่กรณีหนึ่งหรือแก่บุคคลใด บุคคลหนึ่งเป็นการเจาะจง ทั้งยังไม่กระทบต่อศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ความเสมอภาคของบุคคล และไม่เป็นการกำหนดโทษที่จะลงแก่บุคคลหนักกว่าโทษที่บัญญัติไว้ในกฎหมายที่ใช้อยู่ในเวลากระทำผิด ซึ่งพระราชกำหนดการประมง พ.ศ. ๒๕๕๘ มาตรา ๑๕๑ วรรคสาม ที่จำเลยทั้งสี่โต้แย้งว่าขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญนั้น เป็นบทบัญญัติที่มีหลักการกำหนดโทษหนักเบาตามขนาดของเรือที่สอดคล้องกับมูลค่าของสัตว์น้ำที่ได้จากการกระทำผิดลักษณะเดียวกันกับมาตรา ๑๕๑ วรรคสี่ ที่ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยไว้แล้วว่าไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ ดังนั้น มาตรา ๑๕๑ วรรคสาม จึงไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๙ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๔๐ ด้วยเหตุผลเดียวกัน กรณีที่ได้แย้งว่ามาตรา ๑๕๑ วรรคสาม ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๗ วรรคหนึ่งและวรรคสาม นั้น เห็นว่า รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๗ บัญญัติรับรองความเสมอภาคของบุคคล การเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคลจะกระทำมิได้ โดยหลักความเสมอภาคมีสาระสำคัญที่เป็นหลักการพื้นฐาน คือ การปฏิบัติต่อสิ่งที่มีสาระสำคัญเหมือนกันอย่างเท่าเทียมกันและจะต้องปฏิบัติต่อสิ่งที่มีสาระสำคัญแตกต่างกันให้แตกต่างกันไปตามลักษณะของเรื่องนั้น ๆ กรณีการกำหนดโทษปรับและอัตราค่าปรับตามพระราชกำหนดการประมง พ.ศ. ๒๕๕๘ มาตรา ๑๕๑ วรรคสาม เป็นการกำหนดโทษหนักเบาตามขนาดของเรือที่สอดคล้องกับ

มูลค่าของสัตว์น้ำที่ได้จากการกระทำผิดและได้สัดส่วนความร้ายแรงกับการกระทำผิดและผลประโยชน์ที่ผู้กระทำความผิดได้รับ ซึ่งเป็นกฎหมายที่ใช้บังคับแก่จำเลยในคดีอย่างเสมอภาคเท่าเทียมกัน ไม่เป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคล ดังนั้น พระราชกำหนดการประมง พ.ศ. ๒๕๕๘ มาตรา ๑๕๑ วรรคสาม จึงไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๗ วรรคหนึ่งและวรรคสาม

ส่วนที่จำเลยทั้งสี่โต้แย้งว่าพระราชกำหนดการประมง พ.ศ. ๒๕๕๘ มาตรา ๑๖๖ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๗ วรรคหนึ่งและวรรคสาม มาตรา ๒๙ วรรคหนึ่ง และ มาตรา ๔๐ นั้น เห็นว่า บทบัญญัติมาตรา ๑๖๖ ดังกล่าวมีวัตถุประสงค์เพื่อให้การบังคับใช้กฎหมายมีประสิทธิภาพไม่ส่งเสริมให้มีการกระทำความผิด และป้องปรามการฝ่าฝืนบทบัญญัติของกฎหมาย เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามเจตนารมณ์ของกฎหมายที่ต้องการป้องกัน ระวัง และยับยั้งการทำการประมงโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย จึงบัญญัติให้ผู้สนับสนุนหรือได้รับผลตอบแทนจากการกระทำความผิดตามพระราชกำหนดนี้ต้องรับผิดชอบเช่นเดียวกับตัวการ เป็นการยกเว้นหลักการลงโทษทั่วไปที่กำหนดไว้ในประมวลกฎหมายอาญาที่กำหนดให้ผู้สนับสนุนได้รับโทษตามความเหมาะสมของการกระทำความผิด โดยผู้สนับสนุนได้รับโทษน้อยกว่าตัวการ ดังนั้น แม้ว่าพระราชกำหนดการประมง พ.ศ. ๒๕๕๘ มีวัตถุประสงค์เพื่อให้การบังคับใช้กฎหมายมีประสิทธิภาพ ไม่ส่งเสริมให้มีการกระทำความผิดและป้องปรามการฝ่าฝืนบทบัญญัติของกฎหมายเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามเจตนารมณ์ของกฎหมายที่ต้องการป้องกัน ระวัง และยับยั้งการทำการประมงโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย และแม้ว่าประเทศไทยจะมีบทบัญญัติของกฎหมายอื่นอีกหลายฉบับที่ให้ผู้สนับสนุนการกระทำความผิดรับโทษเท่ากับตัวการ เช่น คดียาเสพติด หรือคดีค้ามนุษย์ก็ตาม แต่ในคดีประมงนั้น เนื่องจากกลุ่มบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการประมงมีอยู่หลายกลุ่ม เจ้าของเรือประมงหรือนายจ้างหรือผู้ที่ได้รับผลตอบแทนจากการทำประมงที่ผิดกฎหมายจะเป็นผู้ได้รับประโยชน์เป็นหลักซึ่งอยู่ในฐานะตัวการในความผิดทำการประมงผิดกฎหมาย และผู้ควบคุมเรือหรือคนประจำเรือซึ่งมีเจตนาร่วมในการกระทำความผิดกฎหมายด้วยต้องรับผิดชอบในฐานะตัวการเพราะเป็นผู้ร่วมกระทำความผิดด้วยกันนั้นจะมีความเหมาะสม อย่างไรก็ตาม ถ้ากลุ่มผู้สนับสนุนที่เป็นเพียงผู้ที่ทำตามคำสั่งของนายจ้างหรือเจ้าของธุรกิจการประมง เช่น ผู้ควบคุมเรือหรือได้ก่งเรือซึ่งเป็นลูกจ้างที่ได้รับเงินเดือนขณะที่อยู่ในท้องทะเลผู้ควบคุมเรือหรือคนประจำเรือจะไม่สามารถจะออกจากเรือลำนั้นเพื่อหลีกเลี่ยงการทำประมงผิดกฎหมายได้ เพราะบุคคลกลุ่มนี้ต้องทำงานภายใต้คำสั่งของเจ้าของกิจการซึ่งเป็นตัวการ หรือได้รับผลตอบแทนจากการนั้นในลักษณะของรายได้ที่เป็นเพียงค่าจ้างเท่านั้น ดังนั้น ลูกจ้างแรงงานประมง คนประจำเรือ หรือหัวหน้าแรงงานประมงที่เป็นผู้ควบคุมจะอยู่ในฐานะของผู้สนับสนุน คือ ผู้ให้ความช่วยเหลือหรือให้ความสะดวกแก่ผู้กระทำความผิด จึงไม่ใช่ผู้กระทำการที่มีผลร้ายแรงเหมือนกับการกระทำของตัวการที่มีผลประโยชน์สูงกว่าผู้สนับสนุน

ให้กระทำผิดต่อพระราชกำหนดการประมง พ.ศ. ๒๕๕๘ ดังนั้น การให้ผู้สนับสนุนต้องระวางโทษร้ายแรง เท่ากับตัวการ จึงมีข้อพิจารณาว่า การกำหนดโทษในลักษณะดังกล่าว มีความเหมาะสมได้สัดส่วนกับการกระทำความผิดหรือไม่ เห็นว่า ตามหลักความได้สัดส่วน (Principle of Proportionality) เป็นหลักการพื้นฐานภายใต้หลักนิติธรรม (Rule of Law) ซึ่งเป็นที่รู้จักและยอมรับอย่างเป็นสากลแล้ว โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อต้องมีการนำกฎหมายมาใช้เป็นเครื่องมือเพื่อการคุ้มครองสังคม หลักความได้สัดส่วนสำหรับกระบวนการยุติธรรมทางอาญาจำเป็นต้องคำนึงถึงตั้งแต่กระบวนการกฎหมายให้การกระทำใด เป็นความผิดและต้องมีบทกำหนดเช่นไรจึงเหมาะสมได้สัดส่วนกับการกระทำนั้น หลักความได้สัดส่วน จึงเป็นหลักการสำคัญเพื่อปกป้องสิทธิมนุษยชนขั้นพื้นฐานและมีขึ้นเพื่อคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชนในการสร้างสมดุลระหว่างการใช้อำนาจรัฐกับสิทธิและเสรีภาพของประชาชน เพราะการที่ฝ่ายนิติบัญญัติจะตรากฎหมายขึ้นมาจำกัดสิทธิและเสรีภาพของประชาชนจะต้องพิจารณาถึงความเหมาะสมของมาตรการว่ามีความจำเป็นหรืออย่างน้อยควรที่จะก่อให้เกิดผลกระทบต่อประชาชนน้อยที่สุด ทั้งยังต้องชั่งน้ำหนักถึงประโยชน์ที่เกิดขึ้นต่อสาธารณชนนั้นคุ้มค่ามากกว่าผลกระทบที่จะเกิดขึ้นจากการไปกระทบสิทธิและเสรีภาพของประชาชนหรือไม่เพียงใด จึงต้องบัญญัติกฎหมายนี้ขึ้นมาใช้บังคับ ดังนั้น การกำหนดให้ผู้สนับสนุนซึ่งเป็นผู้กระทำความผิดน้อยกว่าเพราะมิได้เป็นผู้ลงมือกระทำความผิดเองให้มีโทษเท่ากับตัวการ ตามพระราชกำหนดการประมง พ.ศ. ๒๕๕๘ มาตรา ๑๖๖ เป็นกรณีที่ไม่ได้สัดส่วนตามความร้ายแรงกับการกระทำความผิดและผลประโยชน์ที่ผู้กระทำความผิดได้รับขัดต่อหลักนิติธรรม เป็นการจำกัดเสรีภาพการประกอบอาชีพจนเกินสมควรแก่เหตุ ขัดต่อหลักความเสมอภาค และเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรม จึงขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๗ วรรคหนึ่งและวรรคสาม และมาตรา ๔๐

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงวินิจฉัยว่า พระราชกำหนดการประมง พ.ศ. ๒๕๕๘ มาตรา ๑๖๖ เฉพาะข้อความผู้สนับสนุน ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๗ วรรคหนึ่งและวรรคสาม และมาตรา ๔๐

(นายวรวิทย์ กังศศิเทียม)

ประธานศาลรัฐธรรมนูญ